

MAAKUNTAKAAVAN LUONNONSUOJELU- JA SUOJELUALUEIDEN KUVAUKSET

Keski-Suomen maakuntakaavan tarkistus - taustamuistio

Kuva: Niskaneva, Seläntauksen suot, Kinnula (Reima Väливаara)

Keski-Suomen liitto 2017

Luonnonsuojelualueet

Keski-Suomen tarkistetussa maakuntakaavassa on 219 luonnonsuojelualuetta. Luonnonsuojelualueina on esitetty kansallis- ja luonnonpuistot, luonnonsuojelulakiin perustuvien valtakunnallisten suojeluohjelmien (soiden, lintuvesien, lehtojen, rantojen ja vanhojen metsien) kohteet sekä Natura 2000 -verkoston kohteista ne, jotka toteutetaan luonnonsuojelulailla. Lisäksi luonnonsuojelumerkinnällä osoitetaan aikaisempiin lainvoimaisiin maakuntakaavoihin sisältyneet Naturaan ja suojeluohjelmiin kuulumattomat, toteutumatta olevat luonnonsuojelualuevaraukset, joiden luontoarvot ovat valtakunnallisia tai maakunnallisia. Lisäksi luonnonsuojelualuemerkinällä esitetään viisi uutta Metsähallituksen suojelukohdetta, joista kaksi kohdetta sisältyy soidensuojelutyöryhmän täydennysehdotukseen.

Alla olevassa taulukossa alueista on esitetty lyhyet kuvaukset. Kuvauksessa on kerrottu tärkeimmät tekijät, joihin alueen luonnonsuojelullinen arvo perustuu. Lisäksi Naturaan ja suojeluohjelmiin kuulumattomien alueiden yhteydessä mainitaan mistä aikaisemmasta kaavasta kohde on siirretty tarkistettuun kaavaan. Kuvaustekstin edessä mainitaan kohteen nimi ja sijaintikunta / -kunnat. Kohteiden numerointi on sama kuin kaavan alueluettelossa.

1	Keskisenlampi	Hankasalmi	Merkittävä lintuvesien suojeluohjelmaan kuuluva linnustonsuojelukohde, joka tulisi kunnostaa. Rantasuo pitään ainoita ojittamattomia soita. Rauhoitettu.
2	Koukosenlammen laskupuro	Hankasalmi	Kiemuraisen puron varrella oleva luonnontilainen, maisemallisesti komea puronvarsisuo ja harjukannas. Puronvarren luhtaisella sarnavavyöhykkeellä kasvaa mm. vaarantunut ruskopiirtoheinä. Valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue. Maakunnallinen alue kokonaisuudessaan maakuntakaavasta.
3	Lirponmäen lehto	Hankasalmi	Lirponmäen länsirinteessä oleva lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva puronvarsilehto, jonka pensas- ja kenttäkerroksessa monia vaateli- aita lajeja.
4	Pieni Kaihlanen	Hankasalmi	Viljelyksien ympäröimä linnustonsuojelukohde. Linnustollisesti pohjoispääty parasta aluetta. Kunnostettu lintuvesien suojeluohjelman kohde. Natura-alue FI0900038. Rauhoitettu.
5	Vanginvesi	Hankasalmi, Konnevesi	Peräkkäisistä hitaasti virtaavista altaista ja niiden välisistä voimakkaasti virtaavista koskista muodostuva kalastollisesti ja rantaluonnoltaan arvokas rantojensuojeluohjelmaan kuuluva vesistöalue. Suurin osa vesialuetta. Vesialue Natura-alue FI0900018. Rauhoitettu.
6	Vihtamäen lettoräme	Hankasalmi	Vihtamäen länsirinteessä oleva pieni vesiallikoiden ja rimpipintajuotien kirjoma, lajistollisesti edustava lettoräme. Natura-alue FI0900131. Rauhoitettu.

7	Haapasuo-Syysniemi-Rutajärvi-Kivijärvi	Joutsa	Laaja, monipuolinen ja ekologisesti hyvin merkittävä kokonaisuus, josta suurin osa kuuluu Leivonmäen kansallispuistoon. Alueeseen sisältyy Rutajärven rantojensuojeluohjelman, Aholan vanhojen metsien suojeluohjelman ja Haapasuon soidensuojelun perusohjelman alueet sekä kasvistollisesti arvokas Kivijärvi ja puistoon kuuluva osa Joutsniemen - Harjunkankaan harjensuojeluohjelman alueesta. Haapasuo-Syysniemi kuuluu myös FINIBA-alueisiin. Suuri osa vesialuetta. Natura-alue FI0900074. Myös maakunnallinen Kivisuo 4:n soidensuojelualue 3. VMK:sta kuuluu kohteeseen.
8	Harvastensuo	Joutsa	Yhtenäinen ja harvinaisen eteläinen aapasuo, jolla on kasvistollisia ja linnustollisia arvoja. Natura-alue FI0900020. Rauhoitettu.
9	Jääsjärvi	Joutsa	Jääsjärven rantojensuojeluohjelmaan kuuluva Keski-Suomen maakunnan puolelle ulottuva osa. Jääsjärvi ovat vedenlaadultaan luokiteltu erinomaiseksi, mutta säännöstelyn vuoksi se on ekologiselta laadultaan vain hyvä. Koko Jääsjärvi on luokiteltu kansallisesti arvokkaaksi lintualueeksi (FINIBA).
10	Keskisenlampi ja Riionlampi	Joutsa	Kaksi umpeenkasvamassa olevaa, arvokasta linnustonsuojelukohdetta. Lintuvesien suojeluohjelman kohde. Natura-alue FI0900041. Rauhoitettu.
11	Kälkäsuu-Lehmussuo	Joutsa	Maisemallisesti merkittävä, monipuolisia suotyyppisiä sisältävä kaksiosainen sisäsuomalainen keidassuoalue. Myös linnustollisesti merkittävä. Soidensuojelun perusohjelman kohde. Natura-alue FI0900019. Osa rauhoitettu.
12	Rokasuo	Joutsa	Pääasiassa rämeitä käsittävä, soidensuojelun perusohjelmaan kuuluva sisäsuomalainen keidassuo. Kaakkoisosa kauttaaltaan keski- ja runsasravinteista aapaa. Suon vedet laskevat Vallaslampeen kaltevien kapeiden ja lettoisten juottien kautta. Merkittävä uhanalaisten lajien kasvupaikka. Natura-alue FI0900106. Rauhoitettu.
13	Suonteen eteläosa	Joutsa	Suontee on karu ja kirkasvetinen latvavesialueen vedenjakajaseudun järvi, jonka rantaluonto on hyvin luonnontilaista ja vaihtelevaa. Vesi- ja metsälinnustollisesti merkittävä. Pääosa sisältyy rantojensuojeluohjelmaan. Suurin osa vesialuetta. Osa Suonteen FINIBA-alueetta. Natura-alue FI0900076. Osa rauhoitettu.
14	Suonteen pohjoisosa	Joutsa	Alueeseen sisältyy Pohjois-Suonteen saarissa ja mannerrannalla olevia vanhoja luonnontilaisia lehtipuuvaltaisia metsiä, jotka ovat tärkeitä mm. linnuston suojelussa. FINIBA-alue. Osa Natura-alueesta FI0900075. Rauhoitettu.
15	Valklamminsuo	Joutsa	Kirkonkylän tuntumassa oleva harjumuodostumaan rajautuva keidassuoalue. Alueella neljä lampea. Maisemallisesti erinomainen kohde. Sopiva opetus- ja retkeilykohde. Maakunnallinen alue kokonaisuutena. Natura-alue FI0900017. Osa rauhoitettu.
16	Vällyvuori-Haukka-vuori	Joutsa, Toivakka	Kaksi monimuotoista, harvinaisen ja uhanalaisen kasvilajiston kannalta erittäin merkittävää kallioaluetta. Osa Natura-alueesta FI0900107. Osa rauhoitettu.
17	Eerolanlahti-Rautpohjanlahti	Jyväskylä	Kaksi Tuomiojärven lahtea, joilla on pesimälajiston lisäksi linnustollista arvoa muuton aikaisena levähdyspaikkana. Lintuvesien suojeluohjelman kohde. Natura-alue FI0900033.
18	Härkösuu-Hongistonkorpi	Jyväskylä, Muurame	Kaksi pienialaista, mutta lajistoltaan ja kasvillisuudeltaan edustavaa suokohdetta. Natura-alue FI0900006. Hongistonkorpi rauhoitettu.

19	Ilijärven alue	Jyväskylä, Toivakka	Useasta osa-alueesta koostuva monipuolinen ja lajistollisesti merkittävä erämainen luontokokonaisuus. Vanhojen metsien suojeluohjelma: Rupansuo, Katajalampi, Iilivuori ja Viitasenvuori. Soidensuojelun perusohjelma: Ruostesuo ja Kankaanpään letto. Osa Natura-alueesta FI0900083. Osa rauhoitettu.
20	Ilvesjoen lehto	Jyväskylä	Kivikkoisen metsäalueen läpi virtaavan puron varrella oleva lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva saniaislehto. Etenkin kenttäkerroksessa vaateliaita lehtolajeja. Uhanalaisen lajiston suojelukohde. Rauhoitettu.
21	Kanavuori-Koskenvuori	Jyväskylä	Kaksi Pohjois-Päijänteen vuorimaisemalle tyypillistä kallioista, maisemaa hallitsevaa vuorta. Alue on geologisesti, maisemallisesti ja biologisesti arvokas kokonaisuus. Osa Natura-alueesta FI0900003. Osa rauhoitettu.
22	Kivijärvenvuori-Mäyrämäen lehto	Jyväskylä	Lajistollisesti merkittävä, jyrkkärinteinen, tuoreen ja kuivahkon kankaan Kivijärvenvuori kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva Mäyrämäki on kosteaa puronvarsi- ja rinnelehtoa, jonka pensaskerros on hyvin peittävä. Natura-alue FI0900086. Rauhoitettu.
23	Kukkomäki	Jyväskylä	Tuoreen ja lehtomaisen kankaan metsiä ja lähteisen korpijuotin sisältävä vanhojen metsiensuojeluohjelman kohde.
24	Livansaari ja Elliniemi	Jyväskylä	Pohjois-Päijänteen alueeseen nähden kasvistollisesti poikkeuksellisen monipuolisista ranta-alueita, jossa kasvaa lehtolajistoa, mm. runkolehmuksia. Osa rauhoitettu. Maakunnallinen alue kokonaisuusmaakuntakaavasta.
25	Lullinvuori-Kustaanvuori-Härköpohja	Jyväskylä, Muurame	Päijänteeseen avautuva vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluva Lullinvuori on kasvistollisesti arvokas, jyrkkärinteinen kalliorinne kallionaluslehtoineen. Myös Kustaanvuori kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Härköpohjan lehto on edustavalajinen puronvarsiliehto vuorijalavoineen. Natura-alue FI0900084. Rauhoitettu.
26	Palstonvuori-Jääskelä	Jyväskylä	Alueeseen sisältyvät Päijänteen itärannalla olevat vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluvat Palstonvuori ja Murtoselän metsä ympäristöineen sekä Jääskelän alueen erilliset lehto-, kallio- ja suoalueet. Natura-alue FI0900088. Osa rauhoitettu.
27	Pohjoisjärven metsä	Jyväskylä	Korpea ja soistuvaa tuoretta kangasmetsää sisältävä vanhan metsän kohde, jossa myös lähteisyyttä. Soiden luonnontila melko huono. Osa vanhojen metsien suojeluohjelmassa. Natura-alue FI0900087. Rauhoitettu.
28	Punavuoren lehto	Jyväskylä	Kalliojyrkänteiden reunustamassa purolaaksossa sijaitseva rehevä, lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva lehto, jossa erityisesti pensas- ja kenttäkerros runsaslajiset. Rauhoitettu.
29	Pärnäsaari	Jyväskylä	Päijänteen Mustaselällä oleva jyrkkärinteisten kallioiden ja vaikeakulkuisten lohkarikkojen luonnehtima, maisemallisesti, kasvistollisesti ja eläimistöllisesti arvokas saari. Maakunnallinen kohde kokonaisuusmaakuntakaavasta.
30	Ristisuo	Jyväskylä	Lähes kokonaisuudessaan luonnontilaisena säilynyt, suotyypeiltään edustava ja runsas keidassoiden ja aapasoiden sekakompleksi. Natura-alue FI0900099. Rauhoitettu.

31	Sallistensuo	Jyväskylä, Petäjävesi	Laajahko varsin luonnontilainen keidassuo, joka koillispuoleltaan rajautuu vanhaan metsään. Natura-alue FI0900008. Rauhoitettu.
32	Syväojanmäki	Jyväskylä	Kahdesta lähekkäisestä osa-alueesta koostuva purojen ympäristöön ja osittain lähteiseen ympäristöön keskittyvää vanhaa metsää ja suota. Natura-alue FI0900134. Osa rauhoitettu.
33	Särkijärven metsä- Myllyvuori	Jyväskylä	Kaksi havupuuvältaista vanhojen metsien suojeleohjelmaan kuuluva kohdetta, joihin sisältyy pienvesi- ja suoarvoja. Natura-alue FI0900096. Rauhoitettu.
34	Tervajärvi	Jyväskylä	Kuivatun järven pohjalle muodostunut keväisin tulviva tulva- ja luhtametsäalue, joka on muuttoaikoina merkittävä lintujen kerääntymisalue. Natura-alue FI0900081. Osa rauhoitettu.
35	Vaarunvuoret	Jyväskylä	Monimuotoinen, neljästä osa-alueesta muodostuva, lajistoltaan ja elinympäristöiltään erittäin arvokas kokonaisuus. Vanhojen metsien suojeleohjelma: Vaarunvuoret. Lehtojensuojeleohjelma: Oittilan jala-valehto. Rantojensuojeleohjelma: Päijänteen keskiosan saaristot ja rannat. Rajaukseen sisältyy vesialuetta. Osa Natura-alueesta FI0900039. Rauhoitettu.
36	Viljamensaari	Jyväskylä	Puolikulttuuribiotooppeja sisältävä lehtokohde, josta osa kuuluu lehtojensuojeleohjelmaan. Alue ollut perinteisesti orivarsojen laitumena. Alueen laiduntamista tulisi jatkaa. Viljamensaari kuuluu myös Putkilahden FINIBA-alueeseen. Osa Natura-alueesta FI0900098. Rauhoitettu.
37	Vähä-Urtti	Jyväskylä	Päijänteen pohjoisosan varsin luonnontilaisena säilynyt saari, jonka metsät ovat iäkkäitä ja osin reheviä. Hankittu valtiolle suojeletutarkoitukseen.
38	Vääräpään lammet ja lähteet	Jyväskylä	Edustava pienvesikokonaisuus, johon kuuluu Vääräpään lammet ja niitä ympäröivä ojittamaton neva- ja rämealue sekä alueen kaakkoiskulmaan jäävä lähteikkö puroineen. Natura-alue FI0900009. Rauhoitettu.
39	Ylistönrinteen lehto	Jyväskylä	Luoteis- ja pohjoisrinteen varjoisa, osin kivikkoinen, lehtojensuojeleohjelmaan kuuluva lehtoalue, jossa kasvaa monia vaateliaita lehtolajeja. Lehto on toinen maamme kahdesta tunnetusta erittäin uhanalaisen hienouurresulkukotilon esiintymispaikasta. Osa Natura-alueesta FI0900022. Rauhoitettu.
40	Alhojärvi	Jämsä	Peltomaiseman keskellä oleva ruohostorantainen, tärkeä lintuvesien suojeleohjelmaan kuuluva linnustonsuojelekohde.
41	Edessalo-Haukkasalo	Jämsä, Kuhmoinen	Alueeseen kuuluu Päijänteen keskiosan saariston ja mannerrannan erilaisia elinympäristöjä, joilla on huomattavia vanhan metsän, kalliokasvillisuuden ja selkävesilinnuston arvoja. Osa alueesta kuuluu Päijänteen keskiosan rantojensuojeleohjelman kohteeseen. Edessalon alue kuuluu vanhojen metsien suojeleohjelmaan. Suurin osa vesialuetta. Osa Natura-alueesta FI0900078. Osa rauhoitettu.
42	Hallinmäki	Jämsä	Erittäin edustava vanhan metsän kohde, jonka laajuus ja monen hyvin luonnontilaisen taigaluontotyypin esiintyminen tekee kohteesta maakunnallisesti ainutlaatuisen. Natura-alue FI0900124. Rauhoitettu.

43	Huhkojärvi	Jämsä, Keuruu	Murroslaaksossa sijaitseva pitkä ja kapea, geologiansa ja kasvillisuutensa vuoksi arvokas rotkojärvi, joka kuuluu rantojensuojeluohjelmaan. Sisältää vesialuetta 45 ha. Natura-alue FI0900029. Osa rauhoitettu.
44	Isojärvi- Arvajanreitti	Jämsä, Kuhmoinen	Kohteen keskeisen osan muodostavat Isojärven kansallispuisto sekä erityisesti virtakutuisten kalalajien kannalta arvokas Arvajan reitin rantojensuojeluohjelman alue. Sisältää vesialuetta. Alueeseen sisältyvät myös Isojärven FINIBA-alue. Osa Natura-alueesta FI0900101. Osa rauhoitettu.
45	Jousmäki	Jämsä	Miltei luonnontilainen, rakenteeltaan hyvin vaihteleva kuusivaltainen tuoreen kankaan rinnemetsä, jolla on vanhan metsän arvoja. Natura-alue FI0900148. Rauhoitettu.
46	Matolammi-Mäntymäki	Jämsä	Kahdesta osa-alueesta koostuva metsäinen luontotyyppien kokonaisuus, johon sisältyy vesi- ja suoalueita. Natura-alue FI0320001. Osa rauhoitettu.
47	Myllykolun lehto	Jämsä	Lehtipuuvaltainen, lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva puronvarsilento Säkkijärven laskupuron varrella. Erityisesti puusto ja kenttäkerros monilajisia.
48	Nytkymenjärvi	Jämsä	Nytkymenjärvi on keskisyvydeltään matala, erämainen, rantametsiltään vaihteleva rantojensuojeluohjelman kohde. Suurin osa vesialuetta. Natura-alue FI0900052. Osa rauhoitettu.
49	Pitkäjärvenvuoren metsät	Jämsä	Neljästä vanhojen metsien suojeluohjelman kohteesta (Pitkäjärvenvuori, Ryönänkases, Riutanmäki ja Touhulanvuori) muodostuva kokonaisuus, joiden metsät ovat suureksi osaksi kuusivaltaisia kankaita ja suot osaksi reheviä korpia. Natura-alue FI0900089. Rauhoitettu.
50	Rapaisvuori	Jämsä	Pääosin kuivahkoa kangasta ja puustoista rämettä sisältävä vanhojen metsien suojeluohjelman kohde. Rauhoitettu.
51	Rasuanniemi	Jämsä	Harjuksoon kuuluva, maisemallisesti, virkistyskäyttöarvoiltaan ja kulttuurihistoriallisesti arvokas vanhaa männikköä kasvava Kankarisveden niemialue. Natura-alue FI0900053. Rauhoitettu.
52	Rotkovuoren alue	Jämsä	Metsä- ja kalliokasvillisuudeltaan arvokas ja monipuolinen rotkolaakso jyrkkine kallioineen. Natura-alue FI0900100. Rauhoitettu.
53	Ryönien lehto	Jämsä	Veden uurtamaan harjurinteeseen uomaan eli ryöniin kehittynyt kapea lehtujuotti. Kasvistollisesti erittäin merkittävä, lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva kohde. Myös maisemallisesti ja geomorfologisesti merkittävä. Rauhoitettu.
54	Ryönit	Jämsä	Geomorfologisesti ja kasvistollisesti merkittävä veden uurtama harjurinteeseen lähdevaikutteinen uoma eli ryöni (etelästä päin laskettuna 3. ryöni). Liittyy useamman ryönin kokonaisuuteen, johon kuuluu myös kohde Ryönien lehto. Maakunnallinen alue kokonaisuusmaakuntakavasta.
55	Säyrylän lehto	Jämsä	Vuorten välissä virtaavan puron varrella oleva lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva saniaislehto, jonka yläosa on lehtipuuvaltainen ja alaosa kuusivaltainen. Kenttäkerroksessa monia vaateliaita lajeja. Osa rauhoitettu.

56	Vanhanselkä-Ruppavuori	Jämsä, Jyväskylä, Luhanka	Useasta osa-alueesta muodostuva monipuolinen ja laajahko kokonaisuus, jonka ytimenä on neljä luonnonmetsäaluetta. Ruppavuori, Haukkavuori ja Paatsalo kuuluvat vanhojen metsien suojeluohjelmaan, Paatsalo ja Harasaari rantojensuojeluohjelmaan. Sisältää vesialueita 45 ha. Osa Natura-alueesta FI0900079. Osa rauhoitettu.
57	Virmapyhän kalliot	Jämsä	Esihistorialliselta rautakaudelta peräisin oleva uhri- tai hautapaikka. Puusto iäkstä ja luonnontilaisen kaltaista. Metsähallituksen hallinnassa oleva metsiensuojelukohde.
58	Väärä-Väihi	Jämsä	Alueeseen kuuluvat Väärä-Väihi -lampi ja sen pohjois- ja itäpuolella sijaitsevat luonnonmetsän alueet. Arvokas vanhan metsän ja pienve-siluonnon muodostama kokonaisuus. Vanhojen metsien suojeluoh-jelman kohde. Natura-alue FI0320002. Osa rauhoitettu.
59	Heinäsuon alue	Kannonkoski	Lähes luonnontilainen, erittäin edustava ja lajistollisesti merkittävä, rimpinen Pohjanmaan aapasuo, johon liittyy vanhojen metsien suo-jeluohjelmaan kuuluva metsäalue. Natura-alue FI0900092. Osa rauhoitettu.
60	Isolähteenpuro	Kannonkoski	Arvokkaiden pienvesien (puro ja suuri lähde) lisäksi kohteeseen si-sältyy lähde- ja luhtavaikutteista ruoho-, heinä- ja lettokorpea. Na-tura-alue FI0900036.
61	Kivijärvi	Kannonkoski, Kivijärvi	Louhikkorannat ovat Kivijärvelle tyypillisiä, mutta niiden ohella järven rannoilta löytyvät maakunnan laajimmat hiekkarannat. Järven selkä-vesialueet saarineen ovat linnustollisesti merkittäviä. Suurin osa alu-eesta kuuluu rantojensuojeluohjelmaan. Hiidenniemi eli Kusiaisniemi kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Suurin osa vesialuetta. Osa Natura-alueesta FI0900090. Osa rauhoitettu.
62	Koivuvuori-Pienen Palojärven metsä	Kannonkoski, Viitasaari	Kaksi erillistä, osittain kallioista vanhan metsän kohdetta, jotka pientä laajennusosaa lukuun ottamatta kuuluvat vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Natura-alue FI0900129. Rauhoitettu.
63	Kylkisaaret-Junninneva-Raackipuro-Pohjoiskallio	Kannonkoski	Alue muodostuu pienistä yksittäisistä vanhan metsän kohteista sekä pienistä, eri luontotyyppejä sisältävistä Vuosjärven saarista ja ranta-alueista. Kylkisaaret ja Raackipuron metsä kuuluvat vanhojen met-sien suojeluohjelmaan. Osa Natura-alueesta FI0900091. Osa rauhoitettu. Lisäksi alueeseen sisältyvät kasvillisuudeltaan arvokas Jun-ninneva sekä siihen liittyvä Metsähallituksen Raackipuron metsä- ja suoluonnon suojelualue. Junninneva on maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
64	Aittosuo-Leppäsuu	Karstula, Saarijärvi	Kangasmaiden, aapasoiden, pienten lampien ja niitä yhdistävien pu-rojen kokonaisuus, joka on säilynyt vesitaloudeltaan lähes luonnonti-laisena. Aittosuo on soidensuojelun perusohjelmassa. Osa Natura-alueesta FI0900005. Osa rauhoitettu.
65	Alusneva	Karstula, Kyyjärvi	Alusneva on keskiboreaalin aapasuo, jonka pintalasta noin puolet on ojittamatonta suota. Suolla on lukuisia luonnontilaisia, ravinteisia valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisia suotyyppejä, mm. let-toa. Myös kasvistossa ja linnustossa on uhanalaisia lajeja. Valtakun-nallisesti arvokas soidensuojelualue. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
66	Haukisuo-Härkäsuo	Karstula	Erämainen alue, jota leimaavat ojittamattomat suot, kivennäismai-den ja soiden väliset ekologisesti merkittävät reunavyöhykkeet sekä lukuisat lammet ja purot. Osa Natura-alueesta FI0900093. Osa rauhoitettu.

67	Hornetinneva	Karstula, Kyyjärvi	Hornetinneva on erämainen eteläinen viettokeidas, jonka pinta-alasta noin puolet on luonnontilaista edustavaa keidassuota. Hornetinsuolla on lukuisia valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisia suotyyppisiä ja linnustossa on monia kosteikko- ja suolajeja. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
68	Kantainsuo-Kitinsuo	Karstula	Kantainsuo-Kitinsuo on laaja, pääosin luonnontilaisena säilynyt, Pääpohjanjärven lounaisrannalla sijaitseva suokokonaisuus, jonka suotyyppikirjo on mittava. Kohteella on monia valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisia suotyyppisiä. Myös kasvi- ja lintulajisto on monipuolinen ja vaateliias. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
69	Kilpisuo	Karstula	Luonnontilainen ja yhtenäinen sisäsuomalainen keidassuoalue, jonka linnusto on runsas. Natura-alue FI0900140. Rauhoitettu.
70	Kummunpuro	Karstula	Puron varteen sijoittuva pienvesi- ja suoalue, jossa suojelullisesti arvokasta rehevää korpea ja lettoa. Natura-alue FI0900133. Rauhoitettu.
71	Laihistenneva-Vahvasenjoki	Karstula	Laihistenneva on paikoin hyvin vetinen, pääosin neva- ja rämetyyppisiä sisältävä erämainen soidensuojelun perusohjelman kohde. Vahvasenjoki on erämainen, vesi- ja rantaluonnoltaan merkittävä joki. Osa Natura-alueesta FI0900055. Osa rauhoitettu.
72	Lehtomäensuo	Karstula	Lehtomäensuo on suurimmaksi osaksi ojitamatonta, kasvillisuudeltaan luonnontilaista. Lehtomäensuolla on sekä valtakunnallisesti että alueellisesti uhanalaisia suotyyppisiä. Suon pesimälinnustossa suolajien osuus on huomattava ja linnustoon kuuluu valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisia lajeja. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
73	Pirttikankaanneva-Pirttisuo 2-Rahkaneva 2	Karstula, Kyyjärvi	Kolmen suon muodostama soidensuojelualue, jolla esiintyy useita luonnontilaisia valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisia suolootyyppisiä. Myös soiden linnusto on merkittävä sisältäen suo-, kosteikko- ja avomaiden lajeja. Valtakunnallisesti arvokas soidensuojelukokonaisuus. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
74	Pitkälän metsä	Karstula	Tuoretta kangasta, osin myös lehtomaista kangasta ja kangaskorpea sisältävä vanhojen metsien suojeleohjelman kohde.
75	Rontinneva	Karstula	Rontinneva on keskiboreaalin aapasuo, johon kuuluu huomattavan kokoinen luonnontilainen osa-alue. Lisäksi suon ojitetun pohjoisosan suoluonto on säilynyt luonnontilaisen kaltaisena. Suolla on useita luonnontilaisia valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisia suotyyppisiä. Suolla on myös linnustonsuojelullista merkitystä. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
76	Ruokolahti	Karstula	Matala umpeenkasvava Pääjärven lahti, jossa on runsas vesikasvisto. Linnustollisesti arvokas pesimäalue. Osa Natura-alueesta FI0900141. Rauhoitettu
77	Suoniemensuo	Karstula	Suoniemensuo on suurelta osin ojitamatonta avointa nevaa. Suoniemensuolla on sekä valtakunnallisesti että alueellisesti uhanalaisia suotyyppisiä. Suon linnusto on melko runsas ja monipuolinen ja lajistoon kuuluu uhanalaisia lajeja. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
78	Särkijärvi-Iso Metsälampi	Karstula, Särkijärvi	Kaksi umpeenkasvavaa, linnustollisesti arvokasta lintuvesien suojeleohjelman kohdetta. Natura-alue FI0900051. Rauhoitettu.

79	Torisaari-Kelkkasuo	Karstula, Kyyjärvi	Pohjanmaan aapasoiden neva-alue ja sen laidalla oleva rauhoitettu metsäsaareke, jossa historiallinen rajapyykki. Alueella useita merkkikeloja. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
80	Verhokangas-Kansansuo	Karstula	Verhokangas on iäkästä mäntyvaltaista kuivaa kangasta tai tuoreen kankaan kuusisekametsää. Kansansuo on aapa- ja keidassuo-osia sisältävä maisemallisesti ja biologisesti merkittävä suo. Osa alueesta Natura-alue F10900004. Osa rauhoitettu.
81	Hirvijärven metsä	Keuruu	Pääosin lehtomaista ja tuoretta kangasta sekä korpijuotteja sisältävä vanhojen metsien suojeleuhjelman kohde. Natura-alue F10900030. Rauhoitettu.
82	Jouhtineva	Keuruu	Jouhtinevan kasvillisuus on pääosin luonnontilaista tai luonnontilaisen kaltaista ja suolla on monia Etelä-Suomessa uhanalaisia tai silmälläpidettäviä suotyyppisiä. Erityisen huomionarvoisia ovat suon keskiosassa esiintyvät ravinteiset suokasvillisuustyypit. Valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
83	Kankamojärvi	Keuruu	Sara- ja korterantainen, Riihossa peltojen keskellä sijaitseva arvokas linnuston suojelealue, umpeenkasvava järvi. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
84	Karhusuo 1	Keuruu	Karhusuon keskiosassa on huomattavan laaja ojittamaton luonnontilainen avosuo, jota reunustavat erilaiset rämetyyppit. Luonnontilaisissa suotyypeissä on Etelä-Suomessa uhanalaisia ja silmälläpidettäviä neva- ja rämetyyppisiä. Suolla on myös linnustonsuojelullista arvoa. Valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
85	Kivisuo 1	Keuruu	Kivisuon kasvillisuutta leimaavat väli- ja rimpipintaiset nevat, joita reunustavat välipintaiset rämeet ja korvet sekä isovarpu- ja korpirämeet. Suolla on monia Etelä-Suomessa uhanalaisia suotyyppisiä. Myös kasvistossa on valtakunnallisesti uhanalaisia lajeja. Valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
86	Kivisuo 3	Keuruu, Multia	Kivisuon huomionarvoisinta aluetta on alueen keskiosaa hallitseva laaja, ojittamaton ja luonnontilainen suoalue, jossa erilaisten suotyyppien kirjo on suurta. Luonnontilaisella alueella esiintyy sekä valtakunnallisesti että alueellisesti uhanalaisia suotyyppisiä. Myös suon linnustossa on merkittäviä suolajeja. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
87	Konttiahho	Keuruu	Tuoretta ja lehtomaista kangasta sisältävä vanhojen metsien suojeleuhjelman kohde.
88	Lempaatsuo	Keuruu, Jämsä, Petäjävesi	Pääosin puustoinen Lempaatsuo on kasvillisuuskuvioltaan ja ravinteisuudeltaan hyvin vaihteleva. Vaikka suo on suureksi osaksi ojitettu, sen keskeiset osat kangasmetsäreunoineen ovat luonnontilaisia. Suolla esiintyy valtakunnallisesti uhanalaisia suotyyppisiä sekä valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisia kasvi- ja sammallajeja. Lisäksi suolla esiintyy uhanalaisia lintuja ja suon perhoslajisto on rikas. Valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
89	Limpsingin rotkoalue	Keuruu	Roosinpohjassa Jämsän rajalla oleva, Natura-alueen lähellä sijaitseva jyrkkä kallioinen rinne ja siihen liittyvä varttunut OMT-metsikkö ja kaksi lähekkäistä puronvarsilehtoa. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.

90	Pannuneva	Keuruu	Pannunevan pinta-alasta yli puolet on ojitamatonta, luonnontilaisena säilynyttä aapasuota, jonka suotyypikirjo on huomiota herättävän suuri. Suolla esiintyy valtakunnallisesti ja Etelä-Suomessa uhanalaisiksi luokiteltuja suotyyppejä. Myös pesimälinnustoon kuuluu uhanalaisia lajeja ja merkittäviä suolajeja. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
91	Pieni Kivimäki ja Kivisuo	Keuruu	Vanhoiden metsien suojeleohjelmaan sisältyvä alue, johon kuuluu varttunutta, luonnontilaisesta sekametsää ja osittain luonnontilaisena säilynyt rämealue. Alueella kasvaa vanhanmetsän ilmentäjälajeja. Rauhoitettu.
92	Pihlajaveden reitti	Keuruu	Kolmen järven, kolmen lammen ja kahden koskisen jokijakson muodostama rantaluonnon, linnuston ja kalaston kannalta merkittävä vesistöalue. Rantojen suojeleohjelman kohde. Suurin osa vesialuetta. Vesialue Natura-alue FI0900032. Osa rauhoitettu.
93	Pihlajavesi ja yläjuoksun pienvedet	Keuruu	Kohteeseen kuuluu rantojen suojeleohjelmaan kuuluva Pihlajaveden alue sekä sen yläjuoksulla olevia lampia, lintuvesiä, virtavesiä ja näiden rantametsiä. Heinävalkeinen ja Iso-Rimppi kuuluvat lintuvesien suojeleohjelmaan. Rajaukseen sisältyy vesialueita. Osa Natura-alueesta FI0900123. Osa rauhoitettu. Lisäksi alueeseen sisältyvät Natura-alueeseen liittyvät Isonneva 3:n ja Kuolemaisensuon valtakunnallisesti arvokkaat soidensuojelealueet, jotka ovat 3. VMK:n maakunnallisia alueita.
94	Raiskin metsät	Keuruu	Kaksiosainen tuoreen kankaan metsiä ja niiden välisiä korpijuotteja sisältävä vanhojen metsien suojeleohjelman kohde. Natura-alue FI0900050. Rauhoitettu.
95	Siipikangas	Keuruu	Varttunutta, erirakenteista tuoreen kankaan kuusikkoa sisältävä vanhojen metsien suojeleohjelman kohde. Natura-alue FI0900037.
96	Tuomistonjoki	Keuruu	Kalliolammesta Ylimmäisenjärveen virtaava 2-4 m leveä puro. Pienvesi, joka välittömine ranta-alueineen on tärkeä elinympäristö vesihyönteisille sekä lähteikkö- ja tiikusammalpinnoilla elävälle lajistolle. Natura-alue FI0900082.
97	Vesilahdensuo-Kurkisuo	Keuruu, Multia	Soidensuojelun perusohjelmaan kuuluva Vesilahdensuo on vetinen Pohjanmaan aapasuo, joka on kärsinyt ojituksista. Läheinen Kurkisuo on pohjoisosastaan lähes luonnontilainen. Linnustollista ja maisemallista arvoa. Natura-alue FI0900109. Rauhoitettu.
98	Pirttineva	Kinnula	Pirttineva on monin paikoin keskiravinteinen suo, jolla esiintyy valtakunnallisesti uhanalaisia suotyyppejä. Suolla kasvaa maakunnallisesti uhanalaisia kasveja ja suon linnustollinen arvo on hyvin merkittävä. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
99	Salamajärven alue	Kinnula, Kivijärvi	Laaja ja moniosainen Salamajärven kansallispuistosta ja Salamaperän luonnonpuistosta sekä niihin liittyvistä soidensuojelealueista ja vanhojen metsien alueista koostuva aluekokonaisuus, joka on luontotyypeiltään ja lajistoltaan arvokas erämainen kokonaisuus. Kirkkoneva-Juurikkasuo ja Soikealammenneva kuuluvat soidensuojelun perusohjelmaan ja Sikolampien metsä vanhojen metsien suojeleohjelmaan. FINIBA-alue. Natura-alue FI1001013. Lähes kokonaan rauhoitettu. Sisältää myös Kirkkonevaan rajoittuvan Koivulammennevan maakunnallisen suokohteen 3. VMK:sta sekä Metsähallituksen Huminakankaan metsä- ja suoluonnon suojelealueen.

100	Seläntauksen suot	Kinnula, Pihtipudas	Vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluvasta Lamminahonrinneestä sekä useasta lähekkäisestä aapasuoalueesta koostuva edustava suojelukokonaisuus. Kasvi- ja lintulajistoltaan erittäin merkittävä alue. Väljänneva ja Kiemanneva kuuluvat soidensuojelun perusohjelmaan. Natura-alue FI0900057. Osa rauhoitettu. Alueeseen sisältyy myös Natura-soihin rajoittuva maakunnallinen Niskaneevan pohjoisosa 3. VMK:sta.
101	Silppolanraivio-Aitto-suonlehto	Kivijärvi	Edustava, kaksiosainen, paikoin rakkakivikoita sisältävä ja lehtipuus- toltaan järeä ja runsas vanhan metsän kohde. Natura-alue FI0900034. Rauhoitettu.
102	Etelä-Konnevesi	Konnevesi	Kirkasvetinen, rantojensuojeluohjelmaan kuuluva Rautalammin reitin keskusjärvi, jolle on tyypillistä karuus, laajat selkävesialueet ja lukuisat rannoiltaan niukkakasvustoiset saaret. Edustava selkävesilinnusto sekä merkittävä kala- ja reliktilajisto. Suurin osa vesialuetta. Osa Natura-alueesta FI0600032. Osa rauhoitettu. Alueeseen sisältyy Etelä-Konneveden kansallispuiston Keski-Suomen puoleinen osa.
103	Honkaneva	Konnevesi	Metsäpeitteinen, soidensuojelun perusohjelmaan kuuluva sisäsuomalainen keidassuo, jonka läpi virtaa joki. Kasvillisuudeltaan ja linnustoltaan huomattava kohde. Koulujen ja yliopiston opetuskohde. Natura-alue FI0900125. Rauhoitettu.
104	Honkojannotkon lehto	Konnevesi	Rinteen alapuolella virtaavan puron varressa oleva suojainen kuusi- valtainen lehto, joka kuuluu lehtojensuojeluohjelmaan. Kenttäkerroksen lajisto erityisen runsas. Osa lehdestä hakattu ja puroa perattu. Osa rauhoitettu.
105	Isosuo	Konnevesi	Keiteleen rannalla oleva edustava suokokonaisuus, jossa esiintyy monia eri suotyyppejä, mm. rimpinevaa. Kasvilajistollisesti merkittävä. Natura-alue FI0900064. Rauhoitettu.
106	Kytömurransuo	Konnevesi	Osin soistunutta lehtomaista kangasta sisältävä vanhojen metsien kohde. Myrskytuhokohde. Natura-alue FI0900026. Rauhoitettu.
107	Mertajärvi-Pieni-Selkiäinen	Konnevesi	Kahden järven vedenlaskun seurauksena syntynyt vetinen suoalue, joka on kasvistollisesti ja linnustollisesti merkittävä. Natura-alue FI0900130. Rauhoitettu.
108	Pyhäjärven lintuvesi	Konnevesi, Äänekoski	Linnustoltaan maakunnan yksi arvokkaimpia, lintuvesien suojeluohjelmaan kuuluvia lintuvesikohteita, jolla on merkitystä sekä levähdys- että pesimäalueena. FINIBA-kohde. Kunnostettu. Natura-alue FI0900097. Rauhoitettu.
109	Ylä-Tankonen	Konnevesi	Järvenlaskun seurauksena syntynyt suoalue, jolla on monipuolinen biotooppivalikoima ja jonka sammal- ja putkilokasvilajisto on merkittävä. Natura-alue FI0900010. Osa rauhoitettu.
110	Hakinharjun lehto	Kuhmoinen	Hakinharjun itärinteellä oleva kasvillisuudeltaan Keski-Suomen edustavin harjulehto. Komea lehmusmetsikkö ja runsaasti muuta lehtolajistoa. Myös niittyajistoa. Lehtojensuojeluohjelman kohde. Rauhoitettu.
111	Hertunvuori	Kuhmoinen	Kasvillisuudeltaan ja kasvistoltaan monipuolinen ja edustava kallio- kohde. Osa Natura-alueesta FI0900095. Osa rauhoitettu.
112	Hevoshaankorpi	Kuhmoinen	Kirkonkylän lähellä, Ryytjärven pohjoispäässä oleva pienehkö keidassuo. Monipuolinen kohde, jossa mm. rehevää korpea. Valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue. Maakunnallinen alue kokonaisu- maakuntakaavasta.

113	Hiukeenniemi	Kuhmoinen	Lähes kaksi kilometriä pitkä, kapea järveen työntyvä harju, jolla kasvaa harvennettu männikkö. Keskellä niemeä korkealla harjukumpareella on kaksi pienialaista lehtoaluetta. Maakunnallinen alue kokonaisuutena maakuntakaavasta.
114	Hopeaharjunkorpi	Kuhmoinen	Useiden korpityyppien muodostama monipuolinen kokonaisuus, jonka arvoa nostaa vesitalouden ja puuston luonnontilaisuus. Natura-alue FI0900049. Rauhoitettu.
115	Huhkainvuori	Kuhmoinen	Kalliokasvillisuudeltaan ja -kasvistoltaan biologisesti arvokas kallio-kohte. Osa Natura-alueesta FI0900102. Rauhoitettu.
116	Kaitajärvi	Kuhmoinen	Tuoreen kankaan juotteja sekä pienten kalliometsien välistä korpea sisältävä vanhojen metsien suojeleohjelman kohde. Natura-alue FI0900115. Rauhoitettu.
117	Kuorejärven purolehto	Kuhmoinen	Loivassa rinteessä kivikkoisen puron varrella sijaitseva, lehtojensuojeleohjelmaan kuuluva lehto. Puuston valtalajina lehmus, seassa harvinaisuutena viisi kookasta vuorijalavaa. Myös kenttäkerroksessa vaateliaita lajeja. Rauhoitettu.
118	Kylämän lammet	Kuhmoinen	Seitsemän suhteellisen lähekkäisen suo- ja metsärantaisen lammen muodostama luonnontilainen pienvesikokonaisuus, jolla on eläimistönsuojelullista arvoa. FINIBA-alue. Natura-alue FI0900060. Osa rauhoitettu.
119	Kärppäjärven alue	Kuhmoinen	Alue koostuu kaksiosaisesta Kuoppa-ahon ja Portinvuoren vanhojen metsien suojeleohjelmaan kuuluvasta kohteesta. Osa Natura-alueesta FI0900126. Rauhoitettu.
120	Rajala	Kuhmoinen	Monipuolisia, osin kaski- ja hakamaille syntyneitä lehtipuuvaltaisia metsiä ja osin vanhaa kookasta kuusikkoo ja männikköä kasvavaa metsäaluetta. Natura-alue FI0900139. Rauhoitettu.
121	Rannanharjun pähkinälehto	Kuhmoinen	Yksi harvoista Keski-Suomen merkittävistä harjulehdoista ja ainoa pähkinäpensaslehto monine pensaineen. Myös muita uhanalaisia lehtolajeja. Lehtojensuojeleohjelman kohde. Rauhoitettu.
122	Haapineva-Pohjoisneva-Valkeisneva	Kyyjärvi	Osa maakunnan ulkopuolelle jatkuvasta, edustavasta ja monipuolisesta aapasuoalueesta. Sisältyy soidensuojelun perusohjelmaan. Osa Natura-alueesta FI0800012. Rauhoitettu.
123	Kaakkolamminneva	Kyyjärvi	Valtaosa suosta on ojitettu sarkoihin, mutta Kaakkolammen ympärillä on säilynyt laajahko kokonaisuus ojittamatonta, luonnontilaista suoluontoa. Suolla esiintyy luonnontilaisia ja luonnontilaisen kaltaisia alueellisesti uhanalaisia ja silmälläpidettäviä suoluontotyyppiejä. Kaakkolamminnevilla on monipuolinen pesimälinnusto. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
124	Kotineva 1	Kyyjärvi	Noin puolet Kotinevasta on ojittamatonta, luonnontilaisen kaltaista suoluontoa. Kotineva on viettokeidas, jolle mätäs- ja rimpipintojen vaihtelu on tyypillistä. Suolla esiintyy useita uhanalaisia ja silmälläpidettäviä suotyyppiejä. Myös kasvilajistossa on vaateliaita lajeja. Lisäksi Kotinevan suolinnusto on monipuolinen. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
125	Peuralamminneva	Kyyjärvi	Laaja, maisemaltaan avoin aapasuokokonaisuus, joka yhtenäisenä ja varsin luonnontilaisena on erittäin arvokas ja monipuolinen suo-alue. Natura-alue FI0900031. Osa rauhoitettu.

126	Pikku-Hanhisenneva	Kyyjärvi, Karstula	Pikku-Hanhisennevan suoyhdistymätyyppi, keskiboreaalinen aapasuo, on valtakunnallisesti uhanalainen. Suon kasvillisuutta luonnehtivat karuhkot, paikoin myös rakkaiset suotyyppit, joissa on valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisia tyyppejä. Laajahkolla luonnontilaisella avosuo- ja rämealueella on myös suolinnustollista merkitystä. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
127	Saarisuo-Valleussuo-Löytösuo-Hirvilampi	Kyyjärvi	Laaja, erämainen ja pääosin luonnontilaisena säilynyt soidensuojelun perusohjelmaan kuuluva aapasuoalue ja sen läheinen nevan ympäröimä umpeenkasvava suolampi. Natura-alue FI0900043. Osa rauhoitettu.
128	Alasuo	Laukaa	Lähes luonnontilaista koivuluhtaa sekä rämeistä ja korpista suonreunaa sisältävä kohde. Natura-alue FI0900007. Rauhoitettu.
129	Hallalähde	Laukaa	Virtaamaltaan suuresta lähteestä ja useista pienistä lähteistä koostuva kasvistollisesti ja eläimistöllisesti arvokas pienvesikohde. Osa Natura-alueesta FI0900013. Rauhoitettu.
130	Hitonhauta-Kylmähauta	Laukaa, Uurainen, Äänekoski	Hitonhauta koostuu arvokkaasta harjualueesta ja siihen liittyvästä, geologisesti ja kasvistollisesti merkittävästä rotkovajoamasta. Kylmäpuron kasvilajistollisesti edustava lähteikkö kuuluu maakunnassa hyvin harvinaisiin rinne- ja lähteikkösoihin. Soidensuojelun perusohjelman kohteita. Osa Natura-alueesta FI0900011. Osa rauhoitettu.
131	Hyyppää	Laukaa	Maisemallisesti erittäin arvokas kallioinen vuori, jossa vanhahkoa luonnonmetsää ja rehevää sekametsää. Natura-alue FI0900021. Osa rauhoitettu.
132	Kirves-, Kivi- ja Lokkisaaret	Laukaa	Lintujen muuttoaikaisia levähdyspaikkoja sekä pesimäalueita. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
133	Kuusaankoski-Saraakallio-Ranginneimi-Kirkkoniemi	Laukaa	Pienistä osa-alueista koostuva, arvokkaita koski-, kallio-, lehto- ja ranta-alueita sisältävä kohde. Osa Natura-alueesta FI0900104. Osa rauhoitettu.
134	Lapinjärvi-Teerikangas	Laukaa, Toivakka	Kaksiosainen kohde sisältää lähekkäin sijaitsevat vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluvan Teerikankaan ja lintuvesien suojeluohjelman kuuluvan, linnustoltaan edustavan Lapinjärven. Natura-alue FI0900103. Teerikangas rauhoitettu.
135	Lummelammen läheteikkö ja Lummesuo	Laukaa	Lammen hyllyvällä luhtanevarannalla olevia lähteitä ja lammen pohjoispuolella oleva ruopparimpinevainen suo. Sammallaajisto on merkittävä. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
136	Lähdesuo	Laukaa	Lähdesuo on Keski-Suomessa harvinainen rannesuo, jossa esiintyy ravinteisuutta vaativaa ja harvinaista kasvilajistoa. Osa Natura-alueesta FI0900012. Rauhoitettu.
137	Pyykkivuori	Laukaa	Simunassa Pyykkivuoren lounaisrinteellä oleva kivikkoinen, lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva lehtoalue, jossa kasvaa runsaasti lehmukia. Pensas- ja kenttäkerroksessa monia vaateliaita lajeja. Osa Natura-alueesta FI0900105. Rauhoitettu.
138	Aukeasuo	Luhanka	Luhangan ainoa varsinainen suo, jossa vielä ojittamatonta aluetta mainittavassa määrin. Sisä-Suomen keidassuo, jonka laiteilla korpi- ja rämetyyppejä, keskusta nevaa. Myös linnustollisia arvoja. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.

139	Hauhanlammen laskupuron lehto	Luhanka	Lehtipuuvaltainen, kostea puronvarsilehto, joka yksi Keski-Suomen harvoja luonnonvaraisen vuorijalavan kasvupaikkoja. Komea pensaskerros ja arvokas kenttälajisto. Maakunnallinen alue kokonaisuutena maakuntakaavasta.
140	Onkisalo-Herjaanselkä	Luhanka	Suuren karun järven sekä rehevien lehtojen ja lehtomaisten vanhojen lehtimetsien muodostama, kasvistollisesti ja eläimistöllisesti arvokas kokonaisuus. Osa alueesta kuuluu Päijänteen keskiosan rantojensuojeluohjelmaan. Molikon ja Molikonlammen laskupuron lehdot kuuluvat lehtojensuojeluohjelmaan. Suurin osa vesialuetta. Osa Natura-alueesta FI0900077. Rauhoitettu.
141	Vahervuori	Luhanka	Vahervuoren kalliojyrkänteestä ja lehtojensuojeluohjelmaan kuuluvasta laajahkosta jyrkänteenaluslehdosta sekä Suojärven rehevästä puronvarsilehdosta koostuva kohde, jolla on kasvistollista merkitystä. Natura-alue FI0900080. Rauhoitettu.
142	Heinäsuo 6	Multia	Osaksi ojitetulla Heinäsuolla on laajahkoja luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia suokasvillisuustyyppisiä, jotka ovat uhanalaisia tai silmälläpidettäviä Etelä-Suomessa. Lisäksi Heinäsuolla kasvaa merkittäviä kasveja ja linnustossa on harvinaisia pesimälajeja. Valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
143	Housukosken alue	Multia	Maisemallisesti ja pinnanmuodoiltaan hienon jokilaakson varrella oleva rehevä vanhojen metsien suojeluohjelman kohde ja sen läheinen suoalue. Osa Natura-alueesta FI0900045. Rauhoitettu.
144	Joensuonkangas	Multia	Alueen ydinosa kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Kasvillisuus on puolukka- ja mustikkatyyppin kangasta ja puustossa on runsaasti lahoppua. Natura-alue FI0900110. Rauhoitettu.
145	Karjovuori	Multia	Tuoretta kangasta, korpea ja korpirämettä sisältävä vanhojen metsien suojeluohjelman kohde. Natura-alue FI0900047. Rauhoitettu.
146	Koppelojärvi	Multia	Entinen järvi, joka nykyisin lähes kokonaan rimp- ja suursaranevaa. Suolinnusto ja -kasvistoarvoja. Maakunnallinen alue kokonaisuutena maakuntakaavasta.
147	Kulhanvuoren alue	Multia, Saarijärvi	Monipuolinen alue, joka käsittää luonnontilaisia soita, edustavaa metsäluontoa ja geologisesti arvokkaita kohteita. Suurin osa alueesta kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan (Kulhanvuori, Viuhkavuori ja Saunalehto). Osa harjijensuojeluohjelma-alueita. Osa Natura-alueesta FI0900112. Lähes kokonaan rauhoitettu.
148	Lampuodinsuo	Multia	Soidensuojelun perusohjelmaan kuuluva erilaisten räme- ja nevatyyppien keidassuo. Rämepuusto luonnontilaista, osin keloutunutta. Tärkeä alue eläimistönsuojelun kannalta. Natura-alue FI0900146. Hankittu valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin.
149	Lauttasuo	Multia	Lauttasuolla esiintyy valtakunnallisesti ja Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyyppisiä. Lauttasuo muodostaa yhdessä viereisen Natura 2000 -verkostoon kuuluvan Lampuodinsuon kanssa luonnontilaisuudeltaan sekä kasvillisuudeltaan ja suolinnustoltaan luonnonsuojelullisesti merkittävän suokokonaisuuden. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.

150	Myllyvuori-Vilhusenmäki	Multia	Kaksiosainen vanhan metsän kohde. Vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluva Myllyvuori on purojuotin ympärillä olevaa kuusivaltaista tuoreen kankaan rinnemetsää. Natura-alue FI0900108. Rauhoitettu.
151	Raatelampi	Multia	Maisemallisesti kauniit Raatelampi ja lammen ympärillä oleva ojittamaton suoalue. Suo on suurimmaksi osaksi sara- ja lyhytkorsinevaa, jolla kasvaa uhanalaisia putkilokasveja. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
152	Riihisuo-Peurunsuo	Multia	Suolla esiintyvistä suokasvillisuustyypeistä suurin osa on Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin mukaan uhanalaisia tai silmälläpidettäviä suotyyppisiä Etelä-Suomessa. Suolla kasvaa merkittäviä sammallajeja ja valtakunnallisesti uhanalaista suopunakämmeä. Suolla on myös linnustollisia arvoja. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
153	Valkeisenjärvi-Särkilampi-Utusuo	Multia	Kolmesta osa-alueesta muodostuva hyvä lintuvesi- ja suokokonaisuus. Valkeisenjärvi ja Särkilampi kuuluvat lintuvesien suojeluohjelmaan. Natura-alue FI0900073. Osa rauhoitettu.
154	Varsasuo	Multia	Varsasuo edustaa suoyhdistymätyyppiä rimpiset keskiboreaaliset aapasuot. Suolla esiintyy valtakunnallisesti ja Etelä-Suomessa uhanalaisiksi ja silmälläpidettäväksi luokiteltuja suotyyppisiä. Varsasuon luonnontilaisena säilyneet osat ovat myös suolinnuston kannalta merkittäviä. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
155	Innanlahden lehto	Muurame	Muuramenharjun eteläpäässä, pohjoiseen viettävässä kuusikkorinteessä oleva hiirenporrasvaltainen lehto. Kenttäkerroksessa monia vaateliaita lehtolajeja. Osa Natura-alueesta FI0900023. Rauhoitettu.
156	Kuusimäki-Tikkamäki-Kirkkokangas-Valkeavuori	Muurame	Uhanalaisen eliölajiston kannalta tärkeä neljän osittain toisiinsa liittyvän vanhan metsän alue. Kuusimäki, Tikkamäki ja Kirkkokangas kuuluvat vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Natura-alue FI0900111. Rauhoitettu.
157	Partasenmäet	Muurame	Lehtomaista ja tuoretta kangasta sekä puronvarsilehtoa sisältävä vanhojen metsien suojeluohjelman kohde. Natura-alue FI0900014. Rauhoitettu.
158	Syrjäharju	Petäjävesi	Tuoreen kankaan lähteistä harjumetsää sisältävä vanhojen metsien suojeluohjelman kohde. Osa Natura-alueesta FI0900085. Rauhoitettu.
159	Teerijärvensuo	Petäjävesi	Teerijärven rantaan rajoittuva luonnontilainen sisäsuomalainen keidassuo, joka kuuluu soidensuojelun perusohjelmaan. Teerien tutkimus- ja ruokintapaikka. Alueelle rakennettu luontopolku. Rauhoitettu.
160	Hinkuanvuori	Pihtipudas	Hinkuanvuoren lounainen kalliorinne sekä rinteiden alapuolelta alkava ja Keiteleeseen rajalle jatkuva suojuotti. Vuoren rinteiden juurella oleva korpipainanne on osaksi koskematon. Komealla kallioseinämällä kasvaa alueellisesti uhanalaisia sammalia. Myös suon lajistoon kuuluu uhanalaisia lajeja. Maakunnallinen alue kokonaisuusmaakuntakavasta.

161	Kaakkoneva	Pihtipudas	Maisemallisesti kaunis, avoin aapasuo, jota luonnehtivat kalvakkanevat ja -rämeet sekä korpireunukset. Runsaasti kämmeköitä ja laajoja muurainkasvustoja. Valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
162	Kaura-aho (Makkaran niitty)	Pihtipudas	Pienruoho- ja suurruohoniittyjä sisältävä niittyalue, joka on lajistollisesti erittäin edustava pohjoisessa Keski-Suomessa. Natura-alue FI0900056. Rauhoitettu.
163	Kivineva-Karhukangas	Pihtipudas, Viitasaari	Viiden yksittäisen kohteen muodostama kokonaisuus, johon kuuluu erämaista, rehevää suota sekä ikääntyneitä kuusi- ja mäntyvaltaisia sekametsiä. Kivineva kuuluu soidensuojelun perusohjelmaan. Karhukangas, Niinimäki ja Iso-Saukkosen metsä kuuluvat vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Natura-alue FI0900117. Rauhoitettu.
164	Kolima	Pihtipudas, Viitasaari	Koliman rannat ovat kivikko-, louhikko- ja hiekkarantoineen monipuolisia ja saaristo on merkittävä selkävesilinnuston suojelun kannalta. Rantojensuojeluohjelma-alueen lisäksi rajaukseen kuuluu vesikasvillisuudeltaan ja -linnustoltaan arvokas Putikonlahti. Vesialuetta 4385 ha. Kolima kuuluu FINIBA-alueisiin. Natura-alue FI0900072. Osa rauhoitettu.
165	Lehmisuo	Pihtipudas	Lehmisuon avoin keskusta on keskiravinteista nevaa. Laiteilla esiintyy korpia ja korpirämeitä. Lehmisuolla esiintyy useita valtakunnallisesti tai Etelä-Suomessa uhanalaisiksi luokiteltuja luontotyypppejä. Myös kasvisto- ja linnustoarvot ovat merkittäviä. Valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
166	Louhuvuori	Pihtipudas	Pääosin louhikkoista vanhaa mäntymetsää, jossa runsaasti aieman puusukupolven mäntyjä. Lahopuun määrä merkittävä. Lisäksi pieniä rämekuvioita. Natura-alue FI0900136. Rauhoitettu.
167	Multarinmeri-Harjuntakanen-Riitasuo	Pihtipudas	Laaja ja erämainen edustava suo-, vesistö- ja metsäluontokokonaisuus. Eläimistöltään ja kasvistoltaan hyvin merkittävä. Harjuntakanen kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Natura-alue FI0900065. Rauhoitettu. Sisältää myös Natura-alueeseen rajautuvan ravinteisen Saarijärvennevan, joka on maakunnallinen suokohde 3. VMK:sta.
168	Mörninsuo	Pihtipudas	Mörninsuota luonnehtii ravinteisuus ja ravinteisimmat alat ovat rimpisiä lettonevoja. Suotyypeissä on sekä valtakunnallisesti että Etelä-Suomessa uhanalaisia tyypppejä. Suokasvistossa on monia vaatelaita ja uhanalaisia lajeja. Myös linnustossa on merkittäviä lajeja. Valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
169	Pieni Silmäsuo	Pihtipudas	Pieni Silmäsuo on pienialainen, laidoiltaan ojitettu, lettainen suo, jolla kasvaa useita maakunnallisesti uhanalaisia kasveja. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
170	Rahkasuo	Pihtipudas	Maisemallisesti edustava, Sisä-Suomen keidassuoalueen pohjoisimpia keidassoita, jossa kangassaarekkeet vuorottelevat räme- ja nevaluottien kanssa. Natura-alue FI0900068. Rauhoitettu.
171	Suojärviensuo-Niittosuo	Pihtipudas	Kaksiosainen, erittäin edustava ja monipuolinen suokokonaisuus, jossa hyvin runsaasti uhanalaista kasvilajistoa. Alueella on myös pienvesi- ja linnustoarvoa. Soidensuojelun perusohjelman kohde. Natura-alue FI0900040. Osa rauhoitettu.

172	Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerineva	Pihtipudas	Luontotyypeiltään monipuolinen ja laaja, lukuisten saarekkeiden rikoma kaksiosainen suoalue, jonka sisään jää myös kapea harju. Kohteeseen kuuluu lisäksi erillinen Taavetinlähde. Kasvistoltaan erittäin merkittävä ja reheviltä suotyypeiltään maakunnan alueella poikkeuksellisen edustava. Suurisuo-Sepänsuo ja Paanasenneva kuuluvat soidensuojelun perusohjelmaan. Suurisuo metsät ovat vanhojen metsien suojeluohjelmassa. Natura-alue FI0900058. Osa rauhoitettu.
173	Suurusneva	Pihtipudas	Suoyhdistymältään hyvin kehittynyt rimpinen järvenrantasuo. Arvokas kasvilajisto. Natura-alue FI0900063. Rauhoitettu.
174	Syväjärvenlehto	Pihtipudas	Järeitä raitoja kasvavaa tuoretta kangasta sekä rämettä sisältävä vanhojen metsien kohde. Osa alueesta vanhojen metsien suojeluohjelmassa. Natura-alue FI0900044. Rauhoitettu.
175	Varisvuori-Louhukangas	Pihtipudas	Kolmesta osa-alueesta koostuva monimuotoinen metsä- ja harju-luonnon sekä ravinteisten korprien kokonaisuus. Louhukangas kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Natura-alue FI0900061. Rauhoitettu.
176	Virkamäen letto-Kovasaräme	Pihtipudas	Kaksi erillistä osa-aluetta käsittävä, laajalti lettoinen ja lähteinen, lajistoltaan monipuolinen suokohde. Natura-alue FI0900132. Rauhoitettu.
177	Julmatlammit-Kitukorpi	Saarijärvi	Kolmesta osa-alueesta muodostuva biologisesti ja geologisesti monipuolinen ja arvokkaita kasvillisuus- ja luontotyyppejä sisältävä kohde. Natura-alue FI0900017. Osa rauhoitettu.
178	Jylhänrinteen metsä	Saarijärvi	Hyvin tiheä puustoinen, vanhaa kuusivaltaista sekametsää kasvava metsäkohde. Natura-alue FI0900054. Rauhoitettu.
179	Lehtisenneva-Ruuhipuro	Saarijärvi, Äänekoski	Alueeseen kuuluu Lehtisenlammen rantaan rajoittuva rämeinen ja nevarämeinen Lehtisenneva puronvarsikorpiineen. Puronvarressa korpea, luhtanevaa ja -lettoa. Natura-alue FI0900137. Lisäksi alueeseen sisältyy Metsähallituksen hallinnassa oleva valtakunnallisesti arvokas Ruuhipuron suoalue, joka on puustoinen piensuokohde. Lehtisenneva on rauhoitettu.
180	Mäkelä	Saarijärvi	Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa oleva laaja metsäluonnon suojelualue.
181	Pyhä-Häkin alue	Saarijärvi, Kannonkoski	Alueen ytimenä on Pyhä-Häkin kansallispuisto edustavine soineen ja vanhoine metsineen. Lisäksi alueeseen kuuluu harjualue ja vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluva Kylmämäen metsä. Sisältyy myös Pyhä-Häkin FINIBA-alueeseen. Osa Natura-alueesta FI0900069. Rauhoitettu.
182	Pyhäjärvi	Saarijärvi, Äänekoski	Kirkasvetinen ja karu Saarijärven reitin keskusjärvi, jonka pienet saaret ja luodot ovat arvokkaita linnustonsuojelukohteita. Rantojen suojeluohjelman kohde. Vesialuetta 1694 ha. Natura-alue FI0900027. Osa rauhoitettu.
183	Rauskaneva	Saarijärvi	Keskeisiltä osiltaan Rauskasuo on ojittamaton. Suon kasvillisuus on ravinteista ja suolla esiintyy uhanlaisia suotyyppejä, mm. lettonevaa. Suon luoteispuolisessa metsäisessä rinteessä on lähde- ja tihkupinta-alue. Rauskanevalla kasvaa monia vaateliäitä ja uhanalaisia sammal- ja putkilokasvilajeja. Myös linnustoon kuuluu merkittäviä suoympäristön lintuja. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.

184	Ristiniemen lähteikkö	Saarijärvi	Laajahko lähteinen korpialue, jossa useita suurempia ja pienempiä avolähteitä. Pienvesiarvon lisäksi merkitystä uhanalaisen sienilajiston kannalta. Natura-alue FI0900113. Rauhoitettu.
185	Ruostelähteennevan metsä	Saarijärvi	Isoja haapoja kasvava, rehevää tuoretta ja lehtomaista kangasta sisältävä vanhojen metsien suojeluohjelman kohde.
186	Saarijärven reitti	Saarijärvi, Karstula	Vaihtelevien joki-, koski- ja järviosuuksien luonnehtima rantojensuojeluohjelman kohde, jolla on rantaluonnon lisäksi merkitystä myös kalojen lisääntymisalueena. Suurin osa vesialuetta. Natura-alue FI0900025.
187	Silmäsuo-Kiminginjoki	Saarijärvi	Kiminginjärven rantaan rajoittuva avonevainen ja rämepuustoinen suo, jonka pohjois- ja keskiosan läpi virtaa puro. Natura-alue FI0900127. Rauhoitettu.
188	Tervaniemen alue	Saarijärvi	Kaksiosainen Oulunsuosta ja Tervasuon luonnontilaisesta osasta koostuva suoalue, jolla on myös pienvesiarvoja. Osa Natura-alueesta FI0900128. Rauhoitettu.
189	Vasikkaneva	Saarijärvi, Karstula	Vasikkanevan ojittamaton osa on vaihettumissuo, jossa on sekä keidas- että aapasuon piirteitä. Suon eteläosassa vallitsevat erilaiset rämetyytit, pohjoisosassa vallitsevana suotyyppinä on rimpineva. Suon reunoilla kasvaa kapeina esiintyminä luhtanevakorpea, sarakorpea ja korpikämmettä. Suo liittyy kiinteästi Aittosuo-Leppäsuon suojelualueeseen. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
190	Humalalahti-Pitkäjoen suu	Toivakka	Kaksi lähekkäistä linnustollisesti arvokasta, ruovikoiden ja luhtien luonnehtimaa aluetta. Natura-alue FI0900024. Rauhoitettu.
191	Katajaneva-Vuorilammen alue-Huhtalampi	Toivakka	Useasta osa-alueesta koostuva suo-, metsä- ja pienvesialue. Katajaneva on pääosin sisäsuomalainen keidassuo, mutta eteläosassa on myös pieni aapasuo. Suotyytit ovat moninaisia, ja suo on erittäin tärkeä uhanalaisten kasvien kasvupaikka. Vuori- ja Huhtalampi kuuluvat vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Natura-alue FI0900114. Rauhoitettu.
192	Maunosensuo	Toivakka	Maisemallisesti edustava, järven ja tien välissä oleva suoalue. Tupasvillarämettä ja kuljupintoja. Järven ja suon välissä kapea, kaunis harju. Maakunnallinen alue kokonaisuusmaakuntakaavasta.
193	Nallinneva	Toivakka	Puronvarren vähä- ja keskiravinteinen, reunoiltaan ojitettu suo. Alue on pääosin avosuota tai taimettumassa olevaa avosuota, jossa esiintyy saranevaa, rimpinevarämettä ja tupasvillarämettä. Valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue. Maakunnallinen alue kokonaisuusmaakuntakaavasta.
194	Palosenranta	Toivakka	Puustoltaan varttunutta ja järeää rantametsää, joka on pääosin tervaleppävaltaista luhtametsää ja tervaleppäkorpea sekä osin kesällä kuivahtavaa tulvametsää. Natura-alue FI0900144. Osa rauhoitettu.
195	Hankasuo	Uurainen	Noin puolet Hankasuon pinta-alasta on ojittamatonta luonnontilaista tai luonnontilaisen kaltaista suoluontoa. Lähes kaikki luonnontilaisilla alueilla tavatut suotyytit ovat uhanalaisia tai silmälläpidettäviä. Kokonaisuudessaan Hankasuon etelä- ja keskiosien räme- ja nevatyytit muodostavat hyvin edustavan suoluontokokonaisuuden, jonka perhos- ja lintulajisto on arvokas. Osa rauhoitettu. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.

196	Lotakonsuo	Uurainen	Suotyypeiltään ja -kasvillisuudeltaan moni-ilmeinen puronvarsisuo. Hyvin edustava rehevä, osin lettoinen suo. Natura-alue FI0900001. Rauhoitettu.
197	Matosuo	Uurainen	Matosuolla on huomattavia luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia osa-alueita Etelä-Suomessa uhanalaisine suotyyppineen, joista laaja-alaiset sararämeet, tupasvillarämeet ja kalvakkanevat ovat merkittävimpiä. Myös Matosuon linnusto on monipuolinen. Maakunnallinen alue 3. VMK:sta.
198	Oksalan Isosuo- hinkäisensuo	Uurainen	Kahden keidassuon muodostama kokonaisuus, jonka suojelullista arvoa nostaa edustava linnusto. Natura-alue FI0900002. Rauhoitettu.
199	Rumma-Viilosuo	Uurainen	Uhanalaisia suotyyppisiä sisältävä keidassuoalue, johon liittyy järvenrantasoita, puronvarsikorpia ja huomattava määrä metsäsaarekoiden kirjomaa suoaluetta. Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa oleva valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue.
200	Särkilampi	Uurainen	Umpeenkasvanut lintuvesien suojeluohjelmaan kuuluva lampi, jossa rehevä vesikasvillisuus. Rauhoitettu.
201	Haarapuronniitty-Vuorijärvi	Viitasaari	Haarapuronniitty on pääosin tuoretta kangasta ja korpea sisältävä vanhojen metsien suojeluohjelman kohde, jonka keskellä on pieni järvi. Myös Vuorijärven kallioinen alue on puustoltaan luonnontilaista. Natura-alue FI0900066. Rauhoitettu.
202	Heinä-Suvanto	Viitasaari	Linnustoltaan kansainvälisesti arvokas muutto- ja pesimäaikainen lintuvesien suojeluohjelman kohde, jolla myös kasvistollista merkitystä. Osa Natura-alueesta FI0900046. Rauhoitettu.
203	Kiminkiniemen lehmuslehdot	Viitasaari	Arvokkaita, seudullisesti harvinaisia lehmuksen erillisesiintymiä, myös muuta vaateliasta lajistoa. Sisältyvät lehtojensuojeluohjelmaan. Rauhoitettu.
204	Kolima-Keitele- koskireitti	Viitasaari	Kohteeseen kuuluvat Koliman rannalla oleva Lahdensuo ja Kymöjärven rannalla oleva Karoliinan portaat-Lösötyinen sekä hajallaan eri puolilla koskireittiä olevia pienialaisia rantakohteita. Osa Natura-alueesta FI0900070. Osa rauhoitettu.
205	Koljatti	Viitasaari	Erämaa-alueella oleva kasvistollisesti arvokas kallioalue. Osa Natura-alueesta FI0900120. Rauhoitettu.
206	Muurainkorpi-Niittosuo	Viitasaari	Huomattavan tärkeä, soidensuojelun perusohjelmaan kuuluva, monipuolisten suotyyppien, mm. korpien ja rämeiden suojelukohde. Kasvistossa harvinaisia suolajeja. Natura-alue FI0900116. Rauhoitettu.
207	Palokankaan lammet	Viitasaari	Kymmenen pienialaisen suo- ja metsärantaisen lammen keskittymä, joka on pienvesiluonnoltaan ja linnustoltaan arvokas. FINIBA-alue. Natura-alue FI0900067. Osa rauhoitettu.
208	Ruokomäki	Viitasaari	Kalliojyrkänteiden, lampien ja soiden kirjoma edustava vanhojen metsien suojeluohjelman kohde. Natura-alue FI0900118. Rauhoitettu.
209	Sadinsaari-Marjosaari-Kalliosaaret-Ukonniemi	Viitasaari	Ylä-Keiteleellä sijaitsevia rakentamattomia saari- ja mannerranta-alueita. Sadinsaari on vanhojen metsien suojeluohjelman kohde. Osa Natura-alueesta FI0900119. Rauhoitettu.

210	Hitonhaudanvuori	Äänekoski	Hitonhaudanvuoren biologisesti ja geologisesti arvokas rotkova-joama. Osa Natura-alueesta FI0900028. Rauhoitettu.
211	Ison Särkijärven metsä-Metsokangas	Äänekoski	Kaksi mänty- ja kuusivaltaista, pienvesien ja korprien kirjomaa vanhan metsän aluetta. Metsokangas kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Natura-alue FI0900122. Rauhoitettu.
212	Jouhtisen metsä	Äänekoski	Rehevä, sekametsäinen puronvarsikorvesta koostuva ryteikköinen vanhojen metsien suojeluohjelman kohde. Osa Natura-alueesta FI0900015. Rauhoitettu.
213	Jylhänvuori	Äänekoski	Maisemallisesti, kasvistollisesti ja geologisesti edustava vuori, jonka kallioilla kasvaa vanhaa kalliomännikköä. Lisäksi alueella on kallioniittyä, karsikkopuita ja pakanuuden aikaisena muistomerkkinä luola. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
214	Kalajärvi-Kytänneva	Äänekoski	Kalajärvi on lintuvesien suojeluohjelmaan kuuluva arvokas, avovesi-alueeltaan laaja lintujärvi, joka on myös FINIBA-alue. Läheinen Kytänneva on tulvanalainen järvenrantasuo, jossa yhdistyvät laajatulvaneva ja joenvarren suoluonto. Natura-alue FI0900059. Osa rauhoitettu.
215	Keiteleen Listonniemi	Äänekoski, Viitasaari	Kirkasvetisen Keski-Keiteleen saari- ja niemenranta-alueita. Alue on osa selkävesilinnustoltaan arvokkaasta Keiteleen Listonniemen rantojensuojeluohjelma-alueesta. Osa Natura-alueesta FI0900035. Suurin osa rauhoitettu.
216	Kivetyn alue	Äänekoski	Pienehköjen vanhojen metsien kohteiden sekä arvokkaiden pienvesien ja soiden muodostama kokonaisuus. Lajistollisesti arvokas. Muronaho ja Räihänniemi kuuluvat vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Osa Natura-alueesta FI0900121. Rauhoitettu.
217	Myllykankaan metsä	Äänekoski	läkästä mustikkatyyppin kuusimetsää, jonka läpi virtaa rehevän sainaiskorven ympäröimä puro. Natura-alue FI0900062.
218	Peuravuori	Äänekoski	Peuravuoren korkea kalliojyrkäne ja sen alapuolella oleva metsälehmäksiä kasvava kallionaluslehto, jonka monilajisessa pensas- ja kenttäkerroksessa kasvaa vaateliaita ja harvinaisia lajeja. Osa Natura-alueesta FI0900016. Osa rauhoitettu.
219	Pyhäkankaan lähteikkö	Äänekoski	Joen uurtamaan harjualueeseen syntynyt kanjoni, jossa lähteiden tiikuvaikutuksesta erikoista suo- ja lehtokasvistoa. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.

Suojelualueet

Keski-Suomen tarkistetussa maakuntakaavassa on 18 suojelualuetta. Suojelualueina esitetään aikaisempien Keski-Suomen maakuntakaavojen suojelualuevarauksista kahdeksan virtavesikohdetta, viisi lintuvesikohdetta, yksi saarikohde ja neljä Metsähallituksen suojelukohdetta. Virtavesikohteiden, joista osa on rauhoitettu koskiensuojelulailla, arvot liittyvät pääsääntöisesti kalastoon (mm. maakuntakalaan eli järvitaimeneen), mutta myös muuhun eliöstöön, veden laatuun ja kulttuuriympäristöarvoihin. Lintuvesikohteet ovat maakunnallisesti merkittäviä vesi- ja kahlaajalinnuston levähdys- ja pesimäpaikkoja. Metsähallituksen kohteet ovat ennen kaikkea metsä- ja suoluonnon suojelun kannalta merkittäviä. Yksi Metsähallituksen kohteista sisältyy soidensuojelutyöryhmän täydennysehdotukseen. Metsähallituksen kohteiden toteuttamisessa riittää Metsähallituksen oma päätös niiden suojelemisesta.

Alla olevassa taulukossa alueista on esitetty lyhyet kuvaukset. Kuvauksessa on kerrottu tärkeimmät tekijät, joihin alueen suojelullinen arvo perustuu. Kuvaustekstin edessä mainitaan kohteen nimi ja sijaintikunta / -kunnat. Kohteiden numerointi on sama kuin kaavan alueluettelossa.

1	Juurikkajärvi	Jyväskylä	Hyrkkölässä Päijänteen rannalla ja viljelysten keskellä oleva linnustonsuojelualue. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
2	Leppälahden luonnonhoitometsä	Jyväskylä	Leppäveden karuhkoa mäntyvaltaista, osaksi lehtomaista rantametsää sekä louhikkoinen Pieni Ketvenensaari. Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa oleva entinen luonnonhoitometsä.
3	Isojärven suojelumetsä	Jämsä, Kuhmoinen	Isojärven kansallispuistoon liittyvä Metsähallituksen päätöksellä perustettu suojelumetsäalue.
4	Vatajanjoki	Jämsä	Ympäristöltään kulttuuripainotteinen, maisemallisesti edustava koskialue, jolla sekä kalataloudellista että matkailullista merkitystä. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
5	Vastinginjärvi	Karstula	Kahteen osaan jakautuva järvi, jonka itäosa on umpeenkasvanut, seudullisesti arvokas linnustonsuojelualue. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
6	Tamppikoski	Keuruu, Multia	Keuruun koskireitin edustavin osa, jolla on kalataloudellista merkitystä. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
7	Selkäsaaret	Laukaa	Maiseman ja linnuston kannalta merkittävä saariryhmä pitkän ja kaapean selän keskellä Kynsivedellä. Yhdellä saarella sijaitsee pienialainen lehmusmetsikkö. Rannat osaksi hiekka- osaksi somerikkorantoja. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.

8	Simunankoski	Laukaa	Keski-Suomen runsasvetisin koski, jonka läpi virtaa koko Rautalammin reitin vedet. Vesi puhdasta ja koski kalaisa. Metsätyypit reheviä ja rannoilla komea rantapuusto. Suojeltu koskiensuojelulla. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
9	Kuusimäki-Tikkamäki-Kirkkokangas-Valkeavuori	Muurame	Kuusimäki-Tikkamäki-Kirkkokankaan vanhojen metsien suojeluohjelma-alueeseen liittyvä Metsähallituksen päätöksellä perustettu suojelumetsä.
10	Muuramenjoki	Muurame	Muuratjärvestä Päijänteeseen taajaman läpi laskeva arvokas virtavesi, jolla on myös kalastollista merkitystä. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
11	Könkköjoki	Petäjävesi	Maisemallisesti viehättävä, pienimuotoinen Jämsän reitin yläosan joki, jonka taimenpoikastuotanto on poikkeuksellisen hyvää tasoa. Merkittävä virkistyskalastuskohde. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
12	Ala-Peninginjärvi	Pihtipudas	Umpeenkasvanut lintujärvi, jossa vielä avovettä. Monipuolinen sorsa- ja kahlaajalinnusto. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
13	Rättisuo	Pihtipudas	Kapea, hyvin luonnontilainen keidassuo, johon sisältyy pieni rinnesuo. Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa oleva valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue, joka kytkeytyy Suojärviensuo-Niittosuo Natura-alueeseen.
14	Summakoski	Saarijärvi	Maisemallisesti edustava kaksiosainen koski, jonka itähaara on lähes täysin luonnontilaisena väylänä. Kosken kalataloudellinen merkitys on lähinnä poikastuotannossa. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
15	Liikalanlampi	Toivakka	Kauniin harjun Kierikkajärvestä eristämä Liikalanlampi on umpeenkasvanut linnustonsuojelualue. Vaatisi avovesipinnan lisäämistä. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
16	Huopanankoski	Viitasaari	Vuosjärven ja Muuruejärven välillä oleva merkittävä ja kuuluisa lohikoski. Myös kasvistollista merkitystä. Suojeltu koskiensuojelulla. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.
17	Naarakoski	Äänekoski	Saarijärven reitin alin koskialue, jossa on kaksi erillistä koskea. Koski on virkistyskalastuskohde, tärkeimpänä saalislajina järvitaimen. Maisemallisesti vaikuttava kohde. Suojeltu koskiensuojelulla. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.

18	Niiniveden Pohjois- lahti	Äänekoski	Arvokas linnuston muuttoaikainen levähdys- ja pesimäalue. Maakunnallinen alue kokonaismaakuntakaavasta.